

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΚΟΥΖΟ

Ο ΜΝΗΣΤΗΡ ΤΗΣ ΔΙΔΟΣ ΝΤΕ ΛΑ ΜΟΡΝΙΕΡ

Η δεσποινίς ντέ λά Μορνιέρ είχε αφιερώσει την ζωή της στην περιποίηση του μικρού νεκροταφείου του χωριού. Κάθε πρωί έφτανε στο κοιμητήριο μ' ένα καλάθι γεμάτο μικροσκοπικά κλαδευτήρια, φτυάρια, αξίνες, ποτιστήρια και άλλα σύνεργα της κηπουρικής. Επιθεωρούσε έναν-έναν τους λιγοστούς τάφους, φρόντιζε για τα λουλούδια τους, τα κλάδευε και τα πότιζε κι έφευγε με την συνείδησι αναπαυμένη ότι εξετέλεσε ένα εύλαβες καθήκον απέναντι των νεκρών.

Η δνίς ντέ λά Μορνιέρ ήταν μιά συμπαθητική γρηούλα εξήντα έτών, λεπτόσωμη, με μεγάλα γαλανά μάτια, στα όποια εξακολουθούσε να καίη η φλόγα της ανικανοποίητης νεότητος και με κερένια επιδερμίδα. Ντυνότανε πάντοτε σύμφωνα με την παλιά μόδα. Στο μικρό χωριό που έμενε, η περιβολή της περνούσε απαρατήρητη. Αν, όμως, εμφανιζότανε στους παρισινούς δρόμους, θα έδινε την έντύπωσι μιάς ζωντανεμένης σελίδος από ένα περιοδικό μόδας του 1870...

Η οικονομική της ανεξαρτησία της επέτρεπε να κάνει διάφορες αγαθοεργίες. Είχε κληρονομήσει από τον πατέρα της ένα δίπλο σπίτι, μιά άρχοντική έπαυσι του παλιού καλού καιρού κι' ένα αρκετά μεγάλο χτήμα, από το όποιο είχε ένα καλό εισόδημα. Τα άτομικά της έξοδα ήσαν ελάχιστα. Τι μπορούσε να χρειαστή η γεροντοκόρη αυτή, που ζούσε μακριά από τον κόσμο, λιτά και απέριττα; Της έμεναν, λοιπόν, αρκετά χρήματα για να τα διαθέτη για τους φτωχούς και για την περιποίηση του μικρού νεκροταφείου του χωριού.

Τη μανία αυτή την απόκτησε πριν από τριάντα χρόνια, από την εποχή δηλαδή που έκανε όρκο να μη παντρευτή ποτέ, για να μείνη πιστή στην ανάμνησι ενός νέου που τον αγάπησε κρυφά, χωρίς εκείνος να μαντεύση το αίσθημά της. Το παλληκάρι αυτό πέθανε φυματικό σε ηλικία είκοσι τεσσάρων έτών και έτάφη σε μιά μακρινή έπιπυρία. Ο θάνατός του έρριξε σε απελπισία την ρομαντική δεσποινίδα ντέ λά Μορνιέρ, η όποια είχε τον ήρωισμό ν' αποφασίση να μη γνωρίση τις χαρές του γάμου, για να μη κηλιδώση το μοναδικό έρωτικό αίσθημα που δοκίμασε στη ζωή της. Κι' επειδή ένοιωθε την ανάγκη ν' αφιερώση κάπου την στοργή που πλημμυρούσε τα στήθη της, αφωσιώθηκε στην λατρεία των νεκρών. Χάρις στις τρυφερές φροντίδες της, όλοι οι τάφοι του κοιμητηρίου ήσαν καθαροί και περιποιημένοι, άνθισμένοι χειμώνα-καλοκαίρι.

Όστόσο, η δνίς ντέ λά Μορνιέρ έδειχνε για έναν από αυτούς τους τάφους ξεχωριστό ενδιαφέρον, μιά προτίμησι που άγγιζε τα όρια του έρωτικού πάθους. Σιγά-σιγά ο νεκρός που κοιμότανε τον τελευταίο ύπνο του στον τάφο αυτόν μπερδεύτηκε στην συνείδησι της γεροντοκόρης με τον άλλον, τον αγαπημένο νέο που πέθανε φυματικός κι' έγινε έτσι ο μ ν η σ τ ή ρ της δίδος ντέ λά Μορνιέρ.

Ίππότης ΦΛΟΡΙΑΝ ΛΑ ΓΚΑΡΝΤΕΡ
Αξιωματικός του ίππικού
1769 — 1811

Αυτή την έπιγραφή, μισοσβυσμένη από τον χρόνο, έφερε η μαρμαρένια έπιτύμβιος πλακα του μνηστήρος της γεροντοκόρης.

Η αλήθεια βέβαια είναι ότι η δνίς ντέ λά Μορνιέρ θα μπορούσε να διαλέξη μεταξύ όλων των νεκρών του κοιμητηρίου κανέναν άλλον, νεώτερο στην ηλικία και πιο συγχρονισμένο για να κάνει μαζί του τους μυστικούς γάμους της. Μά η προτίμησι της έπεσε στον Φλοριάν λά Γκαρντερί. Ούτε και η ίδια δεν θα ήταν σε θέση να εξηγήση τους λόγους της έκλογής αυτής. Όπωςδήποτε, ο τίτλος του ίππότη, ο βαθμός του αξιωματικού του ίππικού και το γεγονός ότι ο Φλο-

ριάν παρακολούθησε την άγωνία της μοναρχίας, την θύελλα της επαναστάσεως και την έποποιία του Ναπολέοντος, όλα αυτά μαζί έκαναν την δεσποινίδα ντέ λά Μορνιέρ ν' άφ ο σ ι ω θ ή στον άγνωστον αυτόν νεκρό.

Στην άρχή, προσπαθούσε να δημιουργήση με την φαντασία της την ιστορία της ζωής του. Τόν στόλιζε με τις μεγαλύτερες άρετες, τον ζωγράφιζε με τα πιο ζωηρά χρώματα. Τόν έκανε ήρωα, υπεράνθρωπο — Απόλλωνα στην μορφή, Ήρακλή στο σώμα, Μέγα Άλέξανδρο στην ψυχή. Και, με κάποια ζήλεια, τον έβαζε ν' αγαπά μιά ώραία κόρη, να άψηφά προς χάριν της όλους τους κινδύνους, να πολεμά για να την γλυτώση από τα χέρια κακών ανθρώπων... Και σιγά-σιγά, στην φαντασία της δίδος ντέ λά Μορνιέρ, η έξαιρετική αυτή κοπέλλα, που είχε την τύχη ν' αγαπηθή από ένα τέτοιο παλληκάρι, πήρε τα δικά της χαρακτηριστικά...

Η γεροντοκόρη ήταν ευτυχισμένη... Περήφανη για την προτίμησι που της έδειξε ο ίππότης Φλοριάν, περιποιότανε τον τάφο του με ξεχωριστή στοργή. Το χορτάρισμένο και έγκαταλελειμμένο μνήμα του αξιωματικού — δεν θα έμεινε, φαίνεται, στην περιφέρεια κανέναν απόγονός του να φροντίση γι' αυτόν — έγινε ύστερ' από λίγον καιρό ο ώραιότερος τάφος του κοιμητηρίου. Καθώς ήταν στολισμένος με λουλούδια πάντοτε δροσερά, έμοιαζε περισσότερο με μπουκέτο παρά με μνήμα...

Και τα χρόνια περνούσαν... Η δνίς ντέ λά Μορνιέρ έφτασε στα εξήντα, χωρίς να νοιώση ποτέ το ρίγος της μοναξιάς. Η ανάμνησις του ίππότη της, της θέρμαινε την καρδιά. Είχε γνωρίσει από τον έρωτα μονάχα την ευχάριστη όψι του, χωρίς να δοκιμάση και τα θάσάνα του.

Μιά μέρα όμως διάβασε σε μιά έφημερίδα μιά ιστορική έπιφυλλίδα για τον Ντυρόκ, τον στρατάρχη και έπιστήθιο φίλο του Ναπολέοντος. Ο συγγραφέας ανέφερε κάπου και τ' όνομα του ίππότη

Φλοριάν λά Γκαρντερί — αλλά μ' έκφράσεις κάθε άλλο παρά κολακευτικές για τον νεκρό ήρωά της. Η δνίς ντέ λά Μορνιέρ ένοιωσε τότε ένα σιδερένιο χέρι να σφίγγη τον λαιμό της. Διάβαζε και ξαναδιάβαζε τις γραμμές, στις όποιες ο αγαπημένος της αξιωματικός παρουσιαζότανε ως διεφθαρμένος, φιλήδονος και χαρτοπαίκτης — και δεν μπορούσε να πιστέψη στα μάτια της... Κάποια παρεξήγησις θα είχε γίνει...

Την νύχτα εκείνη δεν μπόρεσε να κλείση μάτι από την ταραχή της. Και την άλλη μέρα το πρωί δεν είχε την δύναμι να κάνει την τακτική της έπίσκεψι στο κοιμητήριο. Κάθισε κι' έγραψε μιά έπιστολή στον συγγραφέα του ιστορικού άρθρου, παρακαλώντας τον να της δώση περισσότερες πληροφορίες για τον Φλοριάν. Η άπάντησι που έλαβε την απογοήτευσε πιο πολύ. Ο συγγραφέας περιέγραφε στο πολυσέλιδο γράμμα του την σκανδαλώδη ζωή του αξιωματικού, με ώρισμένες λεπτομέρειες που έκαναν την γεροντοκόρη να κοκκινίση. Συγχρόνως την πληροφορούσε σε ποιά ιστορικά έργα θα μπορούσε να βρη περισσότερα στοιχεία για την κοινωνική και στρατιωτική δράσι του τυχοδιώκτου αυτού...

Η δνίς ντέ λά Μορνιέρ φρόντισε να προμηθευθή τα βιβλία αυτά από το Παρίσι. Ύστερ' από δυό εβδομάδες, ήξερε πειά καλά την ζωή του «μνηστήρος» της. Άλλ' η βιογραφία αυτή δεν είχε καμμία σχέση με κείνην που είχε συνθέσει με την φαντασία της η έρωτευμένη γεροντοκόρη. Ο Φλοριάν παρουσιαζότανε σ' αυτήν όπως ήταν στην πραγματικότητα: ένας άσυνείδητος άνθρωπος, ταπεινός εκμεταλλευτής της γυναικείας αδυναμίας, κλέφτης στα χαρτιά, αξιωματικός χωρίς έθνική συνείδησι — ένας δηλαδή από τους

(Η συνέχεια στη σελίδα 53)



Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΤΕΤΡΑΠΟΔΑ!...

(Συνέχεια από τη σελίδα 40)

μέ τα τέσσερα! Και ως παραδείγματα, φέρνει τις υπηρέτριες που καθαρίζουν τα πατώματα, τις εργάτριες στα χωράφια και τις... μοδίστρες. Αντιθέτως, ο άνδρας σε καμιά περίπτωση δεν αλλάζει την κάθετη στάση του σώματός του. Ο άνδρας μάλιστα περπατάει με μία τελείως κάθετη γραμμή στα γόνατα, ενώ τα γόνατα της γυναίκας, όταν περπατά με ψηλό τακούνι, είναι πάντοτε λυγισμένα. Όλα αυτά λοιπόν κάνουν τον Γερμανό καθηγητή να πιστεύει ότι αν η γυναίκες δεν εγκαταλείψουν αμέσως τη μόδα του ψηλού τακουιού, θα γίνουν μία μέρα ΤΕΤΡΑΠΟΔΑ!

Η θεωρία αυτή, όπως ήταν επόμενο, είχε μία καταπληκτική απήχησι στην Γερμανία. Ένας μάλιστα περίφημος γελοιογράφος, ο Κύρχεν, έφτιαξε ένα μεγάλο σκίτσο που παριστάνει ένα παράδοξο ζευγάρι: έναν άφογο κύριο να συνοδεύει μία χαριτωμένη γυναίκα που περπατάει δίπλα του με τα τέσσερα!...

Συνέπεια τώρα του θορύβου αυτού που δημιουργήθηκε από την θεωρία του Βεστενχόφερ είναι η ίδρυσις ενός μεγάλου γυναικείου συλλόγου υπό την έπωνυμιάν «Το Χαμηλό Τακούνι». Τα μέλη του συλλόγου αυτού, τρομοκρατημένα από την θεωρία του Γερμανού καθηγητού, όχι μόνο κατήγγησαν παντελώς το ψηλό τακούνι, άλλ' άρχισαν και τεραστία προπαγάνδα μεταξύ των γυναικών όλης της Γερμανίας υπέρ του χαμηλού τακουιού. «Το «ύγιεινό» τακούνι, λένε, πρέπει να είναι το πρώτο μέλημα της σημερινής Γερμανίδας. Το τακούνι δεν πρέπει να είναι πιο ψηλό από ένα πόνο. Είναι τρέλλα να νομίζω μία γυναίκα ότι θα αποκτήσει κομψό πόδι με το ψηλό τακούνι. Το κομψό πόδι διατηρεί όλη τη χάρι του και με το χαμηλό τακούνι. Έμπρός, λοιπόν! Ας καταργήσουμε το ψηλό τακούνι, αν θέλουμε να σώσουμε τον έαυτό μας, την Γυναίκα, από τον εξευτελισμό, από την έπιστροφή στην κατάσταση του τετραπόδου!»

Οί Γερμανοί όμως, όπως ξέρετε, παίρνουν όλα τα πράγματα στα σοβαρά, ακόμα και τις θεωρίες των σοφών έπιστημόνων. Οί Γάλλοι, αντιθέτως, με το παιγνιώδες πνεύμα τους και την πρακτικώτερη αντίληψι της ζωής, δίνουν πάντα το μέτρον της λογικής σε κάθε ζήτημα. Πριν λοιπόν τρομάξουν, όπως οί Γερμανοί, για το μέλλον της γυναίκας, έκαναν έναν ύπολογοισμό και βρήκαν ότι για να συμβή μία τέτοια μεταμόρφωσις, για να περπατήσουν δηλαδή η γυναίκα με τα τέσσερα, πρέπει να περάσουν τουλάχιστον πενήντα χιλιάδες χρόνια! Υστερα λοιπόν από αυτό τον ύπολογοισμό, δίχως καμιά άπολύτως άνησυχία, άφησαν τις γυναίκες τους έλεύθερες να ακολουθούν τις ιδιοτροπίες της μόδας, φτάνει πάντα να είναι ώμορφες.

ΠΕΤΕΡ ΡΙΤΣΜΑΝ

ΠΟΙΟΣ ΤΟΝ ΣΚΟΤΩΣΕ ;

(Συνέχεια από τη σελίδα 50)

Όταν συνήλθε, βρισκόταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι της. Ο γυιός της ήταν ξαπλωμένος από πάνω της. Μόλις την είδε ν' άνοιξη τα μάτια της, την άγκάλιασε και της είπε γεμάτος χαρά:

— Ο δολοφόνος συνελήφθη, μαμά... Είναι ο Ραούλ, ο γραμματέυς. Τα έχασε στην έξέτασι που του έκανε ο άστυνόμος και φανερώθηκε μόνος του. Από καιρό έκλεβε τον μακαρίτη, ο όποιος χθές τον ανακάλυψε και του δήλωσε ότι θα τον κατήγγελε. Αντί λοιπόν να φύγη, όπως πάντα, στίς όκτώ για να φάη, μπήκε και κρύφτηκε στο μικρό δωμάτιο που είναι δίπλα στο γραφείο. Ήταν εκεί την ώρα που μάλλον με τον μακαρίτη. Μόλις έφυγα, μπήκε μέσα στο γραφείο, τον χτύπησε από πίσω μ' ένα μαχαίρι κι' έφυγε από την πόρτα του μπάνιου... Έπειτ' από ένα λεπτό, μπήκες έσύ μέσα και είδες το πτώμα...

Μητέρα και γυιός κυττάχτηκαν στα μάτια τρισευτυχισμένοι. Τα μάτια της Μάρθας έλεγαν:

— Συχώρεσέ με, παιδί μου... Πώς μπόρεσα να σε ύποψιστώ για ένα τέτοιο έγκλημα;

Και τα μάτια του Ρομπέρ της άπαντούσαν:

— Έσύ πρέπει να με συχώρεσης, μαμά! Όταν γύρισα στο γραφείο και σε είδα να στέκεσαι σαν άπολιθωμένη κοντά στο πτώμα του συζύγου σου, νόμισα πως έσύ τον είχες σκοτώσει... Κι' έτσι ζήσαμε πέντε ώρες φριχτής άγωνίας, νοιώθοντας να μάς βαραίνει ο έφιάλτης ενός έγκλήματος που δεν τό είχαμε κάνει έμεις κι' αναζητώντας ένα άλλοθι που δεν μάς χρειαζόταν...

Μ. ΑΛΛΑΝ

Ο ΜΝΗΣΤΗΡ ΤΗΣ ΔΙΔΟΣ ΝΤΕ ΛΑ ΜΟΡΝΙΕΡ

(Συνέχεια από τη σελίδα 46,

χειρότερους τυχοδιώκτες που έμφανίστηκαν στη Γαλλία την άνωμαλη εκείνη εποχή!...

Και αυτόν ακόμα τον θανατό του περιέβαλλε μυστήριο. Ο ένας ιστορικός ύποστήριζε ότι ο Φλοριάν αυτοκτόνησε έπειδή έκλεψε στα χαρτιά έναν άνωτερό του και κινδύνευε να συλληφθή και να τουφεκισθή. Ο άλλος φρονούσε ότι τον σκότωσε ένας σύζυγος για να τον εκδικηθή, έπειδή ξελόγιασε την γυναίκα του. Και κάποιος τρίτος συγγραφέυς ήταν της γνώμης ότι τον άξιωματικόν αυτόν τον δολοφόνησε ένας συνένοχος του σε μία μεγάλη κατάχρησι στρατιωτικόν είδών, για να κρατήση για τον έαυτό του όλα τα κέρδη της επιχειρήσεως!...

Η άγνη δνις ντέ λά Μορνιέρ δεν μπόρεσε ν' άνθέξη στο σκληρό αυτό χτύπημα...

Η άπότομη και τόσο τραγική άφύπνισις της στην θλιβερή πραγματικοτητα, την σκότωσε — σαν μία μαχαιριά στην καρδιά... Όλοκληρα χρόνια είχε άγαπήσει μία σκιά, που της χάρισε όλην την στοργή που πλημμυρούσε τα στήθη της... Μά ή σκία αυτή την πρόδωσε... Φαρμάκωσε την μεγαλύτερη, την μοναδική χαρά της ζωής της... Η γεροντοκορη δοκίμασε τον ίδιο πόνο που θα ένοιωθε αν την άπατούσε ένα ζωντανό πρόσωπο!...

Και όμως, εξακολουθούσε ν' αγαπά τον ίππότη της!... Δεν μπορούσε να τον θγάλη από την καρδιά της... Στην αρχή, είχε πάψει να έπισκέπτεται τον τάφο του. Μία μέρα, τα έήματά της την ώδήγησαν μηχανικά προς τα εκεί... Είδη τα λουλούδια μαραμένα, τον τάφο παραμελημένο κι' ένοιωσε τυφείς. Έπесе πάνω στην κρύα ταφόπετρα, κλαίγοντας με δυνατά αναφυλλητά.

— Συγχώρησέ με, αγαπημένε μου, που σ' έγκατέλειψα!... — τραύλιζε άναμεσα στα δακρυά της. Μά και σύ με πίκρανες πολυ, πάρα πολύ!...

Η δνις ντέ λά Μορνιέρ επανέλαβε έκτοτε τις τακτικές έπισκέψεις της στο μνήμα του άξιωματικου. Μέρα με την μέρα, όμως, άδυνάτιζε περισσότερο... Δεν μπορούσε πειά να σύρη τα πόδια της... Ένα κρυφό σαράκι της έτρωγε την καρδιά...

Ένα πρωί, η γυναίκα που φρόντιζε για το νοικοκυριό της, μπαίνοντας στο δωμάτιό της, είδε με κατάπληξι ότι η δνις ντέ λά Μορνιέρ δεν βρισκόταν εκεί. Το κρεβάτι της ήταν ακόμη στρωμένο από την προηγούμενη μέρα... Η γυναίκα άνησύχησε και ειδοποίησε τους χωρικούς. Όλη την ημέρα έψαχναν δεξιά και άριστερά — και μονάχα κατά το βράδυ την θρήκανε, νεκρή, πάνω στον τάφο του άξιωματικου. Στο δεξί της χέρι κρατούσε ένα σημείωμα:

«Θέλω να με θάψετε δίπλα στον λατρευτό μου ίπποτη Φλοριάν λά Γκαρντερί».

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΚΟΥΖΟ

ΑΓΑΠΗ!.. ΑΓΑΠΗ!...

(Συνέχεια από τη σελίδα 45)

να τον περιμένουν στην είσοδο όχι με λουλούδια και με ζητωκραυγές για τη νίκη του, αλλά περίλυποι κι' άμιλητοι, με κατεβασμένο κεφάλι... Ο γεροντότερος από τους θαλαμηπόλους ειδοποίησε τον πυργοδεσπότη για την μεγάλη συμφορά που τον βρήκε...

— Βιθιάνα! Βιθιάνα!... ξεφώνησε ο μαρκήσιος.

Κι' έτρεξε στο παρεκκλησι, όπου είχαν τοποθετήσε το φέρετρο της Βιθιάνας, σκεπασμένο μ' άσπρα λουλούδια.

Ο πυργοδεσπότης γονάτισε μπρος στα πόδια της νεκρής και άρχισε να κλαίει άπαρηγόρητα... Την άγαπούσε τρελλά την γυναίκα του, άδιάφορο αν δεν της τό είχε δείξει ποτέ. Νόμιζε ότι ένας πολεμιστής δεν πρέπει να είναι πολυ τρυφερός με μία γυναίκα...

— Μά γιατί... γιατί;... έλεγε άνάμεσα στα δακρυά του. Γιατι να πεθάνης έτσι ξαφνικά, Βιθιάνα μου;

Ο γεροντότερος από τους άνθρώπους του πύργου πλησίασε και πάλι τον μαρκήσιο και του είπε:

— Νομίζω, άρχοντά μου, ότι μονάχα έγω ξέρω γιατί πέθανε η μαρκησία... Η πυργοδέσποινά μας πέθανε γιατι της έλειπε η άγάπη σου... Ένα λουλούδι δεν μπορεί ν' άνθιση χωρίς ήλιο...

Τα λόγια αυτά φανέρωσαν στον μαρκήσιο τό μεγάλο μυστικό της Βιθιάνας.

— Ναί, αυτό είναι! τραύλιζε. Δεν μπόρεσα να καταλάβω ότι μία γυναίκα δεν μπορεί να ζήση χωρίς έρωτα!... Έγω έστειλα στον άλλο κόσμο, χωρίς να τό θέλω, την γυναίκα που άγαπούσα τόσο πολυ! Συμφορά μου... Συμφορά μου!...

Και ο μαρκήσιος, τρελλός άπ' την άπελπισία του, τράβηξε τό μαχαίρι του και τό κάρφωσε στο στήθος του...